

Vergaderjaar 2020–2021

35 884

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2021 (Negende incidentele suppletoire begroting)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A Artikelgewijze toelichting bij het wetsvoorstel

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2021 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze negende incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, en niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016. Voor de indiening van deze Incidentele suppletoire begroting is uw Kamer vooraf geïnformeerd via de Stand van zaken brief COVID-19 van 11 mei 2021 (Kamerstukken II, 2020/21, 25 295, nr. 1179), de Stand van zaken brief COVID-19 van 18 juni 2021 (Kamerstukken II 2020/21, 25 295, nr 1241) en de Stand van zaken brief COVID-19 van 6 juli 2021 met kenmerk 3221455–1012165-PDC.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

B Artikelgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

1. Leeswijzer

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige- en technische mutaties toegelicht worden vanaf € 2,5 miljoen of wanneer deze politiek relevant zijn.

2. Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 1 Belangrijkste mutaties 9e incidentele suppletoire begroting 2021 (bedragen x € 1 mln.)

Maatregel	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025
A. Begrotingsgefinancierd					
1) Aanschaf en distributie medische beschermingsmiddelen	0,0				
2) GGD'en en veiligheidsregio's	546,3				
3) IC-capaciteit	0,0				
4) Ondersteuning sportsector	- 14,0				
5) Ondersteuning zorgpersoneel	0,0				
6) Onderzoek inzake COVID-19	- 6,0	15,8	5,1	2,0	2,0
7) Testcapaciteit	479,0				
8) Vaccin ontwikkeling, implementatie en medicatie	0,0	0,7			
9) Zorgbonus	0,0				
10) Omscholen personeel voor arbeidsmarkt zorg	0,0				
11) Zorgkosten en bijstand Caribisch Nederland	27,4				
12) Overige maatregelen (plafond Rijksbegroting)	42,6	12,6	4,0	4,1	
Totaal A	1.075,4	29,1	9,1	6,1	2,0
B. Premiegefinancierd					
13) Meerkosten COVID-19 Wlz (plafond Zorg)	0,0				
14) Overige maatregelen (plafond Zorg)	29,9				
Totaal B	29,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal A+B=C	1.105,3	29,1	9,1	6,1	2,0

Tabel 2 Totaal COVID-19 gerelateerde uitgaven- en ontvangsten (bedragen x € 1 mln.)

Maatregel	Bedrag 2021 ¹	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025
A. Begrotingsgefinancierd					
1) Aanschaf en distributie medische beschermingsmiddelen	40	- 11			
2) GGD'en en veiligheidsregio's	2.225				
3) IC-capaciteit	191	162			
4) Ondersteuning sportsector	386				
5) Ondersteuning zorgpersoneel	22				
6) Onderzoek inzake COVID-19	20	47	17	6	2
7) Testcapaciteit	5.099				
8) Vaccin ontwikkeling, implementatie en medicatie	1.977	427	400		
9) Zorgbonus	1.036	1			
10) Omscholen personeel voor arbeidsmarkt zorg	96				
11) Zorgkosten en bijstand Caribisch Nederland	73				
12) Overige maatregelen (plafond Rijksbegroting)	506	9	4	4	
Totaal A	11.671	635	421	10	2
B. Premiegefinancierd					
13) Meerkosten COVID-19 Wlz (plafond Zorg)	162				
14) Overige maatregelen (plafond Zorg)	100	3			
Totaal B	261	3	0	0	0
Totaal A+B=C	11.932	638	421	10	2

¹ ISB1 Kamerstukken II 2020/21, 35 678, nr. 1, ISB2 Kamerstukken II 2020/21, 35 684, nr. 1, ISB3 Kamerstukken II 2020/21, 35 703, nr. 1, ISB4 Kamerstukken II 2020/21, 35 763, nr. 1, ISB6 Kamerstukken II 2020/21, 35 815, nr. 1, ISB7 Kamerstukken II 2020/21, 35 841, nr. 1 en ISB8 Kamerstukken II 2020/21, 35 854, nr. 1.

Bovenstaand overzicht geeft het totaal van alle COVID-19 gerelateerde uitgaven en ontvangsten op de VWS-begroting weer, zoals verwerkt in de relevante begrotingsstukken. Het betreft de corona gerelateerde mutaties zoals opgenomen in de eerste, tweede, derde, vierde, zesde, zevende en achtste incidentele supplettoire begroting 2021. De tabel is inclusief de mutaties van deze negende incidentele supplettoire begroting 2021¹. Er is voor gekozen om een uitsplitsing te maken in begrotingsgefinancierde uitgaven en premiegefinancierde uitgaven en een totaalstelling.

Naast de verschillende corona gerelateerde uitgaven zijn in de negende incidentele supplettoire begroting 2021 ook enkele niet corona gerelateerde uitgaven opgenomen bij de artikelen.

¹ De vijfde incidentele supplettoire begroting betreft een bijstelling vanwege kwijtschelden van publieke schulden n.a.v. Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK). Derhalve heeft deze vijfde incidentele supplettoire begroting geen invloed op de corona gerelateerde uitgaven op de VWS-begroting.

Tabel 3 Belangrijkste uitgavenmutaties 9e incidentele suppletoire begroting 2021 niet-covid gerelateerd

Mutatie	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025
Subsidiering Grozzerdammen Health-Holland	1.200	0	0	0	0
Opdrachten digivaardig en andere kleine opdrachten, continuering van beleid	100	0	0	0	0
Overlopende verplichtingen lenZ uit 2020 (niet meegenomen bij EJM)	400	0	0	0	0
Uitvoering lerende evaluatie programma lenZ	90	0	0	0	0
Invulling motie Diertens: vaccinatiegegevens in PGO	50	0	0	0	0
Transactiegerichte GDI-voorzieningen 2020 en 2021 (DigiD)	2.421	0	0	0	0
Opdrachten t.a.v. identificatie en authenticatie in de zorg	1.600	0	0	0	0
Externe inhuur	163	0	0	0	0
Personeel NC-19	270	0	0	0	0
Bijdrage SSO's: kosten overhead, ondersteuning nav parlementaire enquête via Doc-direct	887	0	0	0	0
Overig materieel: NSOB, onderzoeken nav 2de, 3de golf	1.584	0	0	0	0
Informatiehuishouding VWS	4.605	0	0	0	0
ICT ondersteuning	1.028	0	0	0	0
Leasekosten, Biocheck en verlening inzet HSK hulplijn	70	0	0	0	0
Gegevensuitwisseling Met Spoed Beschikbaar	2.100	0	0	0	0
Cyber bewustwording	1.000	500	500	0	0
DICIO medewerkers Wetenschappelijk Onderzoek Covid-19	520	0	0	0	0
SVB pgb uitvoering	943	0	0	0	0
NEW Gezondheidsonderzoek rampen overgeplaatst vanuit corona-plaat Ijklijn	1.493	8.635	5.266	3.670	2.044
dekking Activiteiten preventie zorgverzekeringsstelsel	- 900	0	0	0	0
Activiteiten preventie zorgverzekeringsstelsel	900	0	0	0	0
Totaal	20.524	9.135	5.766	3.670	2.044
Dekking					
Totaal dekking uit prijsbijstelling	- 15.899	- 15.109	- 9.735	- 396	0

Tabel 4 Overzicht verstrekte garanties t.b.v. COVID-19 maatregelen (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	Uitstaande garanties 2020	Verleend/ vervallen 2021	Uitstaande garanties 2021	Vervalt per datum ¹	Totaal plafond	Totaalstand risico voorziening
Artikel 1. Volksge-zondheid	Bestuurdersaan-sprakelijkheid SON	0	2.500	2.500	21 april 2022	2.500	-
Artikel 1. Volksge-zondheid	Garantie testmaterialen	214.448	6.552	221.000	22 september 2021	221.000	-
Artikel 1. Volksge-zondheid	Garantstelling analysecapaciteit (COVID-19)	0	151.600	151.600	22 september 2021	151.600	-
Totaal		214.448	160.652	375.100		375.100	-

¹ Kan indien nodig verlengt worden.

In de bijlage van deze negende incidentele suppletoire begroting zijn de toetsingskaders van bovenstaande garanties opgenomen.

3. Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletore begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amende- menten en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	8.534.979	1.173.394	9.708.373	0	0	9.740	4.044
Uitgaven <i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>	9.913.097	1.019.294	10.932.391	28.995	14.335	9.740	4.044
1. Gezondheidsbeleid	593.340	1.493	594.833	11.120	5.366	3.670	2.044
Subsidies	24.311	0	24.311	0	0	0	0
(Lokaal) gezondheidsbeleid	23.943	0	23.943	0	0	0	0
Overige	368	0	368	0	0	0	0
Opdrachten	3.663	0	3.663	0	0	0	0
(Lokaal) gezondheidsbeleid	3.663	0	3.663	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	122.115	0	122.115	0	0	0	0
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	99.165	0	99.165	0	0	0	0
RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	22.199	0	22.199	0	0	0	0
Overige	751	0	751	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	435.118	1.493	436.611	11.120	5.366	3.670	2.044
ZonMw: programmering	435.118	1.493	436.611	11.120	5.366	3.670	2.044
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	8.133	0	8.133	0	0	0	0
Aanpak Gezondheidsachterstanden	8.000	0	8.000	0	0	0	0
Overige	133	0	133	0	0	0	0
2. Ziektepreventie	9.159.086	1.017.801	10.176.887	17.875	8.969	6.070	2.000
Subsidies	700.576	0	700.576	3.875	3.969	4.070	0
Ziektepreventie	478.375	0	478.375	3.875	3.969	4.070	0
Bevolkingsonderzoeken	152.156	0	152.156	0	0	0	0
Vaccinaties	70.045	0	70.045	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	6.495.079	1.000.801	7.495.880	14.000	5.000	2.000	2.000
Ziektepreventie	6.495.079	1.000.801	7.495.880	14.000	5.000	2.000	2.000
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	496.981	17.000	513.981	0	0	0	0
RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	326.920	17.000	343.920	0	0	0	0
RIVM: Bevolkingsonderzoeken	40.795	0	40.795	0	0	0	0
RIVM: Vaccinaties	129.253	0	129.253	0	0	0	0
Overige	13	0	13	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	1.459.450	0	1.459.450	0	0	0	0
Overige	1.459.450	0	1.459.450	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	7.000	0	7.000	0	0	0	0
Overige	7.000	0	7.000	0	0	0	0
3. Gezondheidsbevordering	129.367	0	129.367	0	0	0	0
Subsidies	105.047	0	105.047	0	0	0	0
Preventie van schadelijk middelengebruik	18.726	0	18.726	0	0	0	0
Gezonde leefstijl en gezond gewicht	22.271	0	22.271	0	0	0	0
Letselpreventie	4.689	0	4.689	0	0	0	0
Bevordering van seksuele gezondheid	58.473	0	58.473	0	0	0	0
Overige	888	0	888	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Opdrachten	8.029	0	8.029	0	0	0	0
Gezondheidsbevordering	8.029	0	8.029	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	1.452	0	1.452	0	0	0	0
Overige	1.452	0	1.452	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	134	0	134	0	0	0	0
Overige	134	0	134	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	14.705	0	14.705	0	0	0	0
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	14.705	0	14.705	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
4. Ethiek	31.304	0	31.304	0	0	0	0
Subsidies	28.142	0	28.142	0	0	0	0
Abortusklinieken	17.881	0	17.881	0	0	0	0
Medische Ethiek	10.261	0	10.261	0	0	0	0
Opdrachten	688	0	688	0	0	0	0
Medische Ethiek	688	0	688	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	2.474	0	2.474	0	0	0	0
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	2.474	0	2.474	0	0	0	0
Ontvangsten	87.703	0	87.703	0	0	0	0
Overige	87.703	0	87.703	0	0	0	0

Uitgaven

2. Ziektepreventie

Subsidies

C-support

In 2020 is een subsidie verleend om vraaggerichte nazorg voor post-COVID-19 patiënten in te richten. Bij deze nazorg worden zorg, begeleiding en onderzoek gecombineerd. In deze incidentele suppletore begroting worden hiervoor meerjarig middelen beschikbaar gesteld. Voor 2022 gaat het om € 3,9 miljoen, voor 2023 en voor 2024 om € 4 miljoen.

Opdrachten

Ziektepreventie

Kasschuif Innovatieve behandeling

Het project Innovatieve Behandelingen zet zich in om behandelingen voor COVID-19 beschikbaar te maken. Om dit mogelijk te maken wordt onderzoek gestimuleerd en worden kansrijke behandelingen beschikbaar gemaakt voor de Nederlandse patiënt. De inzet hierop zal, met het oog op de beste uitkomsten voor patiënten, ook in de komende jaren nodig zijn. Hiervoor wordt € 23 miljoen van 2021 naar latere jaren verschoven.

BTW Intravacc

De Belastingdienst heeft aangegeven dat Intravacc BTW-plichtig is. Hier was geen rekening mee gehouden. De € 2,3 miljoen betreft het deel van de BTW over het opdrachtenbudget dat is bestemd voor Covid-19 vaccinonderzoek.

GGD-GHOR

De GGD'en krijgen een tegemoetkoming in de kosten om het klant- en contactcentrum operationeel te houden, zodat mensen een afspraak kunnen maken voor een vaccinatie of een test. Daarnaast ontvangen zij middelen voor bron- en contactonderzoek. Ook wordt de inzet van digitale middelen en bijbehorende randvoorwaarden gefinancierd in de ondersteuning bij het werk van de GGD'en. Met het inrichten van een landelijk serviceloket teststraten kan de testcapaciteit vanuit de GGD'en ondersteund worden en wordt het mogelijk gemaakt om mobile testunits in te blijven zetten. Hiervoor is voor de tweede helft van 2021 € 546 miljoen nodig.

Testen COVID-19

Het (grootschalig) testen wordt met een additioneel bedrag van € 230 miljoen voor 2021 voortgezet. Het testen omhelst laboratoriumcapaciteit van PCR testen, de aanschaf van antigeentesten, laboratoriummaterialen en andere type testen zoals de adem- en LAMP mogelijk gemaakt. Van dit bedrag is € 1 miljoen opgenomen onder artikel 10 in verband met de samenhangende personele en materiële kosten.

Testen niet GGD-teststraten

Dit betreft middelen ten behoeve van het testen van patiënten waarbij de PCR-test niet in de GGD-teststraat zijn afgenomen. Patiënten kunnen ook via de huisarts getest worden en zorgpersoneel kan in opdracht van de zorginstelling (exclusief ziekenhuizen) worden getest. Deze PCR-diagnostiek bij niet GGD'en kan met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 worden gedeclareerd bij de GGD (€ 13 miljoen).

Testen spoor 2a

Voor deelname aan onder meer sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants en overige horeca- en doorstroomlocaties wordt laagdrempelig testen mogelijk gemaakt (€ 216,7 miljoen). Het betreft hier 3b en 3c fase van testen spoor 2a.

Brede inzet zelftesten

In de zomer zet het kabinet in op bewustwording van de aanwezigheid van het virus, de risico's die er nog zijn en hoe mensen zelf aan het beperken van de risico's kunnen bijdragen. Dit zal gebeuren door middel van een publiekscampagne, een brief aan alle huishoudens, het uitdelen van zelftesten op luchthavens en het laagdrempelig beschikbaar stellen van zelftesten aan huishoudens. Hiervoor is € 20 miljoen beschikbaar.

Suriname

Binnen de reeds beschikbaar gestelde budgetten voor de beheersing van de coronacrisis is € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor hulp aan Suriname. Met deze middelen kunnen onder meer vaccins, inzet van personeel, beschermingsmiddelen en medicijnen worden gedoneerd. In de achtste incidentele suppletoire begroting zijn de middelen voor Suriname onder artikel 1 Volksgezondheid opgenomen. De middelen worden in deze negende incidentele suppletoire begroting 2021 overgeboekt naar artikel 9 Internationale samenwerking.

RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra**Kiemsurveillance**

Dit betreft middelen voor het continueren van de kiemsurveillance – Sequencing. Om mutaties tijdig te identificeren is een kiemsurveillance ingericht, waarbij het RIVM wekelijks steekproefsgewijs de sequentie van positieve COVID-19 monsters analyseert (€ 17 miljoen).

3.2 Artikel 2 Curatieve Zorg**Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)**

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	844.382	3.933	848.315	0	0	0	0
Uitgaven	3.663.367	3.933	3.667.300	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>							
1. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	648.286	0	648.286	0	0	0	0
Subsidies	248.273	0	248.273	0	0	0	0
Medisch specialistische zorg	72.274	0	72.274	0	0	0	0
Curatieve ggz	31.525	0	31.525	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	29.757	0	29.757	0	0	0	0
Lichaamsmateriaal	24.821	0	24.821	0	0	0	0
Medische producten	89.896	0	89.896	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	328.138	0	328.138	0	0	0	0
Medisch specialistische zorg	773	0	773	0	0	0	0
Curatieve ggz	3.554	0	3.554	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	89	0	89	0	0	0	0
Lichaamsmateriaal	3.627	0	3.627	0	0	0	0
Medische producten	320.095	0	320.095	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	70.692	0	70.692	0	0	0	0
aCBG	2.292	0	2.292	0	0	0	0
aCBG	2.521	0	2.521	0	0	0	0
CIBG	64.366	0	64.366	0	0	0	0
Overige	1.513	0	1.513	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	1.183	0	1.183	0	0	0	0
Overige	1.183	0	1.183	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
3. Ondersteuning van het zorgstelsel	3.015.081	3.933	3.019.014	0	0	0	0
Subsidies	118.874	0	118.874	0	0	0	0
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen	1.337	0	1.337	0	0	0	0
Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden	37.924	0	37.924	0	0	0	0
Regeling veelbelovende zorg	10.299	0	10.299	0	0	0	0
Medisch-specialistische zorg	43.796	0	43.796	0	0	0	0
Curatieve ggz	12.938	0	12.938	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	12.569	0	12.569	0	0	0	0
Overige	11	0	11	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Bekostiging	2.847.304	0	2.847.304	0	0	0	0
Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds voor financiering van verzekerden 18-	2.796.504	0	2.796.504	0	0	0	0
Zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	50.800	0	50.800	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten	22.364	0	22.364	0	0	0	0
Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	22.238	0	22.238	0	0	0	0
Overige	126	0	126	0	0	0	0
Opdrachten	10.130	2.090	12.220	0	0	0	0
Risicoverevening	2.019	0	2.019	0	0	0	0
Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	566	0	566	0	0	0	0
Medisch-specialistische zorg	4.120	2.090	6.210	0	0	0	0
Curatieve ggz	424	0	424	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	102	0	102	0	0	0	0
Overige	2.899	0	2.899	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	10.640	0	10.640	0	0	0	0
CJIB: Onverzekerden en wanbetalers	10.640	0	10.640	0	0	0	0
				0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	5.769	1.843	7.612	0	0	0	0
SVB: Onverzekerden	3.877	0	3.877	0	0	0	0
Overige	1.892	1.843	3.735	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0
JenV: Bijdrage C2000	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	373.705	0	373.705	0	0	0	0
Overige	373.705	0	373.705	0	0	0	0

Uitgaven

3. Ondersteuning van het zorgstelsel

Opdrachten

Medisch-specialistische zorg

Verlenging LCPS

Op 21 september 2021 loopt de opdracht aan het Landelijk Coördinatiepunt Patiëntenspreiding (LCPS) af. De opdracht wordt verlengd tot eind 2021. Hiervoor wordt aanvullend budget van € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld.

3.3 Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletioire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	2.478.372	29.900	2.508.272	0	0	0	0
Uitgaven	13.340.181	29.900	13.370.081	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>							
1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen	420.487	0	420.487	0	0	0	0
Subsidies	57.599	0	57.599	0	0	0	0
Toegang tot zorg en ondersteuning	8.592	0	8.592	0	0	0	0
Passende zorg en levensbrede ondersteuning	21.186	0	21.186	0	0	0	0
Inclusieve samenleving	13.387	0	13.387	0	0	0	0
Kennis en informatiebeleid	10.649	0	10.649	0	0	0	0
Overige	3.785	0	3.785	0	0	0	0
Opdrachten	294.125	0	294.125	0	0	0	0
Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	61.204	0	61.204	0	0	0	0
Toegang tot zorg en ondersteuning	1.780	0	1.780	0	0	0	0
Passende zorg en levensbrede ondersteuning	4.487	0	4.487	0	0	0	0
Inclusiviteit	214.507	0	214.507	0	0	0	0
Kennis, informatie en innovatiebeleid	1.525	0	1.525	0	0	0	0
Aanbesteden Sociaal Domein	2.569	0	2.569	0	0	0	0
Overige	8.053	0	8.053	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	3.500	0	0	0	0	0	0
Overige	3.500	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	13.714	0	13.714	0	0	0	0
Doventolkvoorzieningen	13.714	0	13.714	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	8.921	0	8.921	0	0	0	0
Overige	8.921	0	8.921	0	0	0	0
Storting/onttrekking begrotingsreserve	42.628	0	42.628	0	0	0	0
Stimulerings regeling wonen en zorg	42.628	0	42.628	0	0	0	0
2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	12.919.694	29.900	12.949.594	0	0	0	0
Subsidies	161.650	29.900	191.550	0	0	0	0
Zorg merkbaar beter maken	85.888	29.900	115.788	0	0	0	0
Kennis, informatie en innovatiebeleid	35.090	0	35.090	0	0	0	0
Palliatieve zorg en ondersteuning	40.672	0	40.672	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bekostiging	12.573.600	0	12.573.600	0	0	0	0
Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	4.073.600	0	4.073.600	0	0	0	0
Bijdrage Wlz	8.500.000	0	8.500.000	0	0	0	0
Opdrachten	37.007	0	37.007	0	0	0	0
Zorgdragen voor langdurige zorg	37.007	0	37.007	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	441	0	441	0	0	0	0
Overige	441	0	441	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	146.996	0	146.996	0	0	0	0
Uitvoeringskosten Sociale Verzekerings Bank	43.596	0	43.596	0	0	0	0
Uitvoeringskosten Centrum Indicatiestelling Zorg	103.400	0	103.400	0	0	0	0
Ontvangsten	5.691	0	5.691	0	0	0	0
Overige	5.691	0	5.691	0	0	0	0

Uitgaven

2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten

Subsidies

Zorg merkbaar beter maken

PGB niet-geleverde zorg

Voor de regeling niet-geleverde zorg PGB is in 2020 totaal € 29,9 miljoen via het Fonds langdurige zorg (Flz) uitgegeven. Vanuit Flz is het alleen toegestaan om geleverde zorg te betalen. Als oplossing worden deze uitgaven via het premiegefinancierde deel van de VWS-begroting (plafond Zorg) gefinancierd door middel van een storting in het fonds.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	1.906.711	50.462	1.957.173	0	0	0	0
Uitgaven	2.396.066	50.462	2.446.528	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>							
1. Positie cliënt en transparantie van zorg	67.796	1.903	69.699	0	0	0	0
Subsidies	35.760	0	35.760	0	0	0	0
Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	17.000	0	17.000	0	0	0	0
Transparantie van zorg	18.610	0	18.610	0	0	0	0
Overige	150	0	150	0	0	0	0
Oprichtingen	25.423	1.903	27.326	0	0	0	0
Ondersteuning cliëntorganisaties	4.000	0	4.000	0	0	0	0
Transparantie van zorg	2.935	0	2.935	0	0	0	0
Overige	18.488	1.903	20.391	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	6.613	0	6.613	0	0	0	0
CIBG	6.613	0	6.613	0	0	0	0
2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	1.771.419	0	1.771.419	0	0	0	0
Subsidies	1.748.092	0	1.748.092	0	0	0	0
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	1.748.092	0	1.748.092	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Oprichtingen	8.774	0	8.774	0	0	0	0
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	8.774	0	8.774	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	14.553	0	14.553	0	0	0	0
CIBG	14.553	0	14.553	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0
ZiNL	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amende- menten en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
3. Informatiebeleid	115.358	21.159	136.517	0	0	0	0
Subsidies	46.302	1.200	47.502	0	0	0	0
Informatiebeleid	18.239	0	18.239	0	0	0	0
Maatschappelijke diensttijd	19.256	0	19.256	0	0	0	0
Overige	8.807	1.200	10.007	0	0	0	0
Opdrachten	42.896	7.885	50.781	0	0	0	0
Informatiebeleid	36.631	7.245	43.876	0	0	0	0
Overige	6.265	640	6.905	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	26.160	12.074	38.234	0	0	0	0
Informatiebeleid	26.160	12.074	38.234	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
4. Inrichting Zorgstelsel	254.319	0	254.319	0	0	0	0
Subsidies	550	0	550	0	0	0	0
Programma's Zorgstelsel	550	0	550	0	0	0	0
Opdrachten	1.823	0	1.823	0	0	0	0
Programma's Zorgstelsel	1.275	0	1.275	0	0	0	0
Overige	548	0	548	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	251.946	0	251.946	0	0	0	0
CAK	117.547	0	117.547	0	0	0	0
NZa	63.116	0	63.116	0	0	0	0
Zorginstituut Nederland	68.636	0	68.636	0	0	0	0
CSZ	1.900	0	1.900	0	0	0	0
Overige	747	0	747	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstuk- ken	0	0	0	0	0	0	0
EZK: ACM	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	187.174	27.400	214.574	0	0	0	0
Subsidies	3.548	0	3.548	0	0	0	0
Zorg en Welzijn	3.548	0	3.548	0	0	0	0
Bekostiging	179.373	27.400	206.773	0	0	0	0
Zorg en Welzijn	179.373	27.400	206.773	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	4.253	0	4.253	0	0	0	0
Overige	4.253	0	4.253	0	0	0	0
Ontvangsten	11.153	0	11.153	0	0	0	0
Wanbetalers en onverzekerden	0	0	0	0	0	0	0
Overige	11.153	0	11.153	0	0	0	0

Uitgaven

3. Informatiebeleid

Opdrachten

Informatiebeleid

Voor het realiseren van digitale oplossingen die kunnen bijdragen aan de bestrijding van corona is in 2021 een aanvullend incidenteel budget van € 28,5 miljoen benodigd. Hiervan is € 7,2 miljoen bestemd voor opdrachten voor de ontwikkeling en het beheer van een digitaal testbewijs (Coronacheck), GGDCcontact en versterking van de beheersfunctie van ontwikkelde apps. Daarnaast is een bedrag van € 0,5 miljoen nodig voor ondersteuning van het RIVM bij de vaccinatieregistratie. De overige € 20,8 miljoen betreffen personele kosten voor eigen personeel (€ 2,8 miljoen) en externe inhuur (€ 18 miljoen). De personele uitgaven zijn opgenomen bij artikel 10 Apparaatsuitgaven.

Bijdragen aan agentschappen

Afrekening Corona DigiD tikken

VWS financiert de kosten voor Generieke Digital Infrastructuur (GDI) voorzieningen ten behoeve van de zorg. De beheer- en exploitatie kosten voor het gebruik van GDI voorzieningen (zoals DigiD en MijnOverheid) worden sinds 2018 doorbelast aan de gebruiker. In verband met corona wordt DigiD gebruikt voor het maken van afspraken om burgers te laten testen op corona, het inzien door burgers van uitslagen van deze testen en het maken van vaccinatieafspraken. In 2020 heeft de GGD GHOR gebruik gemaakt van 28,5 miljoen corona-gerelateerde tikken voor in totaal € 3,9 miljoen.

5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland

Bekostiging

Zorg en Welzijn

Voor de COVID-19-gerelateerde zorg binnen het Caribische deel van het Koninkrijk wordt voor 2021 een aanvullend incidenteel budget van € 27,4 miljoen beschikbaar gesteld.

3.5 Artikel 6 Sport en bewegen

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	724.924	- 14.000	710.924	0	0	0	0
Uitgaven	784.906	- 14.000	770.906	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>							
1. Passend sport- en beweegaanbod	360	0	360	0	0	0	0
Subsidies	360	0	360	0	0	0	0
Passend sport- en beweegaanbod	360	0	360	0	0	0	0
Opdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
2. Uitblinken in sport	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies	0	0	0	0	0	0	0
Uitblinken in sport	0	0	0	0	0	0	0
4. Sport verenigt Nederland	784.546	- 14.000	770.546	0	0	0	0
Subsidies	320.791	- 11.000	309.791	0	0	0	0
Sportakkoord	234.463	- 11.000	223.463		0	0	0
Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	76.113	0	76.113	0	0	0	0
Kennis en innovatie	10.215	0	10.215	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten	13.778	0	13.778	0	0	0	0
Financiële voorziening topsporters	13.778	0	13.778	0	0	0	0
Opdrachten	3.672	0	3.672	0	0	0	0
Sportakkoord	3.320	0	3.320		0	0	0
Kennis en innovatie	140	0	140	0	0	0	0
Overige	212	0	212	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	2.932	0	2.932	0	0	0	0
Dopingautoriteit	2.932	0	2.932	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	442.983	- 3.000	439.983	0	0	0	0
Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	190.586	- 3.000	187.586	0	0	0	0
Sportakkoord	252.397	0	252.397		0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	325	0	325	0	0	0	0
Dopingbestrijding	325	0	325	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	65	0	65	0	0	0	0
Sportakkoord	65	0	65	0	0	0	0
Ontvangsten	71.740	0	71.740	0	0	0	0
Overige	71.740	0	71.740	0	0	0	0

Uitgaven

4. Sport verenigt Nederland

Subsidies/Bijdragen aan medeoverheden

Steunmaatregelen sportsector

De aanvragen voor de steun in het vierde kwartaal van 2020 worden momenteel behandeld. Op basis daarvan worden de onderbesteding op de tegemoetkoming amateursportverenigingen (TASO) en de onderbesteding op de tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties (TVS)

voor het vierde kwartaal van 2021 geschat op € 14 miljoen, waarvan € 11 miljoen voor subsidies en € 3 miljoen voor bijdragen aan medeoverheden.

4. Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 9 Algemeen

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	28.905	2.000	30.905	0	0	0	0
Uitgaven	32.773	2.000	34.773	0	0	0	0
1. Internationale samenwerking	9.335	2.000	11.335	0	0	0	0
Opdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	900	0	900				
Overige	900	0	900				
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	8.435	2.000	10.435	0	0	0	0
World Health Organization	2.968	0	2.968	0	0	0	0
EMA	4.027	0	4.027	0	0	0	0
Overige	1.440	2.000	3.440	0	0	0	0
3. Eigenaarsbijdrage RIVM	18.438	0	18.438	0	0	0	0
Bekostiging	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	18.438	0	18.438	0	0	0	0
Eigenaarsbijdrage RIVM	18.438	0	18.438	0	0	0	0
Eigenaarsbijdrage aCBG	0	0	0	0	0	0	0
Eigenaarsbijdrage CIBG	0	0	0	0	0	0	0
4. Begrotingsreserve achterborg WFZ-garanties	5.000	0	5.000	0	0	0	0
Garanties	5.000	0	5.000	0	0	0	0
Overige	5.000	0	5.000	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0

Uitgaven

1. Internationale samenwerking

Bijdragen aan (inter)nationale organisaties

Suriname

Met deze negende incidentele suppletoire begroting worden de beschikbare € 2 miljoen overgeboekt van artikel 1 naar artikel 9 Internationale organisaties.

4.1 Artikel 10 Apparaatsuitgaven

Tabel 11 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	466.747	35.126	501.873	0	0	0	0
Uitgaven	467.566	35.126	502.692	0	0	0	0
Personele uitgaven	373.922	31.160	405.082	0	0	0	0
<i>waarvan eigen personeel</i>	318.791	4.513	323.304	3.104	0	0	0
<i>waarvan inhuur externen</i>	51.739	26.647	78.386	5.589	0	0	0
<i>waarvan overige personele uitgaven</i>	3.392	0	3.392	0	0	0	0
Materiële uitgaven	93.644	3.966	97.610	0	0	0	0
<i>waarvan ICT</i>	16.153	6	16.159	0	0	0	0
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	50.221	2.117	52.338	0	0	0	0
<i>waarvan overige materiële uitgaven</i>	27.270	1.843	29.113	0	0	0	0
Ontvangsten	9.939	0	9.939	0	0	0	0
Overige	9.939	0	9.939	0	0	0	0

Apparaatsuitgaven kerndepartement

Personele uitgaven kerndepartement

Voor eigen personeel uitgaven is een aanvullend budget beschikbaar gesteld van € 3,8 miljoen, waarvan € 2,8 miljoen voor het programma Realisatie Digitale Ondersteuning (RDO)), zie ook de toelichting bij artikel 4, en € 1 miljoen voor de directie WJZ in verband met de afhandeling van coronagerelateerde Wob-verzoeken.

Voor externe inhuur bij het kerndepartement is een bedrag van € 21,6 miljoen opgenomen, waarvan € 18 miljoen voor ontwikkeling en beheer van digitale oplossingen ter bestrijding van het coronavirus en € 1,5 miljoen voor personele ondersteuning van het corona dashboard, zie artikel 4. Verder is om de grote hoeveelheid blijvend toenemende coronagerelateerde Wob-verzoeken binnen de gestelde termijn af te kunnen handelen, een spoedige versterking van de huidige Wob-capaciteit bij met name directie WJZ noodzakelijk. Daarvoor wordt in 2021 € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld en in 2022 € 5 miljoen.

VWS informatiehuishouding

Voor de toegenomen informatiehuishoudingsactiviteiten als gevolg van de coronacrisis is in 2021 een aanvullend budget van € 4 miljoen nodig voor inhuur externen in verband met Hotspot Corona (circa € 2,3 miljoen) en administratieve afhandeling Wob-verzoeken (circa € 2 miljoen) en € 0,6 miljoen materiële kosten voor afname van Zylab-licenties.

3.8 Artikel 11 Nog onverdeeld

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 9e ISB	Stand 9e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	96.429	- 15.899	80.530	0	0	0	0
Uitgaven	96.429	- 15.899	80.530	0	0	0	0
Nog onverdeeld	96.429	- 15.899	80.530	0	0	0	0
Loonbijstelling	72.407	0	72.407	0	0	0	0
Prijsbijstelling	24.022	- 15.899	8.123	- 15.109	- 9.735	- 396	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0

Uitgaven

Prijsbijstelling

De prijsbijstelling wordt ingezet ter dekking van andere posten op de begroting van VWS.

Bestuurlijke aansprakelijkheid Stichting open NederlandProbleemstelling en rol van de overheid

1.

Wat is het probleem dat aanleiding is geweest voor het beleid?

Het kabinet werkt sinds het begin van de coronacrisis aan de bestrijding en beheersing van het virus en werkt tegelijkertijd aan mogelijkheden om de samenleving en economie te ondersteunen. Het inzetten van toegangstesten is een instrument om onderdelen van de samenleving op een verantwoorde wijze te heropenen. Burgers met een testbewijs met een negatieve uitslag kunnen toegang krijgen tot bijvoorbeeld evenementen en activiteiten in economie, cultuur en sport. Hiervoor kunnen zij een corona(snel)test laten afnemen in een van de daarvoor bestemde teststraten. Het kabinet is van mening dat de inzet van het testbewijs een aanvullend instrument kan zijn om de samenleving op verantwoorde wijze, stap voor stap, eerder en ruimer te openen. Het kabinet heeft hiertoe een opdracht verleend aan de Stichting Open Nederland (SON) om de testcapaciteit voor toegangstesten te organiseren (Commissiebrief inzake Verzoek om informatie over de overeenkomst van het ministerie inzake sneltesten bij evenementen d.d. 14 april jl.).

2.

Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?

De Staat heeft Stichting Open Nederland (SON) de opdracht gegeven om de testcapaciteit voor toegangstesten te organiseren. De Stichting is al langer bezig om voor haar bestuur de bestuurlijke aansprakelijkheid af te dekken middels een verzekering. Door de grote media-aandacht en een reeds gevoerd kort geding was het voor de Stichting moeilijk een verzekering te vinden. Inmiddels heeft de Stichting een verzekering gevonden die met terugwerkende kracht per 21 april 2021 ingaat. Deze verzekering dekt niet alles. VWS wil daarom een garantie verstrekken met een plafond van 2,5 miljoen euro voor mogelijke juridische kosten en claims die niet gedekt worden door de verzekering. De Stichting heeft dit comfort nodig om de leden van de raad van toezicht en de leden van het bestuur de zekerheid te kunnen bieden dat zij geen persoonlijke schade kunnen ondervinden van hun functie.

Het bovenstaande risico op juridische kosten en claims komt voort uit de opdracht die de Staat aan de Stichting heeft gegeven. Daarom rekent VWS het tot haar verantwoordelijkheid om het ontstane probleem om te lossen. Daarnaast acht VWS het onwenselijk dat de (individuele) bestuursleden (waarbij tevens de leden van de RvT worden bedoeld) het risico lopen om persoonlijk schade te ondervinden van mogelijke claims die buiten hun schuld, zonder dat sprake is van grove schuld of opzet, zijn ontstaan, omdat dit mogelijk invloed kan hebben op de doelmatige uitvoering van de opdracht. Daarom wil VWS het bestuur en de Raad van Toezicht comfort bieden en deze garantie verstrekken.

3.

Is het voorstel voor de risicoregeling:

a) ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of b) het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.

De opdracht die SON uitvoert voor VWS is er een die enerzijds gemoeid gaat met veel onzekerheden, maar die zich anderzijds ook voor een belangrijk deel afspeelt in een zeer competitieve markt. De Stichting heeft

uitvoerig geprobeerd om de bestuurlijke aansprakelijkheid met een verzekering af te dekken. Hier zijn ze in geslaagd, maar daarbij zijn wel extra uitsluitingsgronden geformuleerd. Dit is mede het gevolg van de unieke opdracht met veel media-aandacht waarvan de impact door verzekeraars niet volledig kan worden ingeschat en het gegeven dat de Stichting reeds betrokken is geweest in een kort geding tegen het beleid van de Staat en de Stichting, aangespannen door marktpartijen. Weliswaar zijn de vorderingen van marktpartijen afgewezen en de rechter heeft de juistheid van het beleid bevestigd. Het afgeven van deze garantie ziet VWS als noodzakelijk – en meest geschikte instrument – om het bestuur en de Raad van Toezicht het benodigde comfort te bieden voor het uitvoeren van haar werkzaamheden. Tot slot is door de onvoorspelbaarheid en het karakter van de opdracht die verstrekt is aan de Stichting Open Nederland, dit risico niet volledig door de markt te verzekeren.

4.

Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?

Gezien het karakter van een noodmaatregel is er geen gelegenheid risico's van andere risicoregelingen binnen de begroting te compenseren.

Risico's en risicobeheersing

5.

Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk?

a.

Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?

Voor het afdekken van het risico staat VWS garant voor de voor maximaal 2,5 mln als de verzekering geheel of gedeeltelijk een claim niet zou dekken. Dit is gelijk aan de gemiddelde dekking van een verzekering voor bestuurlijke aansprakelijkheid.

b.

Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?

De verzekering van de Stichting dekt 100% van mogelijke claims tot een maximum van 2,5 miljoen euro per jaar waarbij de verzekering handelen of nalaten van de bestuurders/leden van de Raad van Toezicht van de Stichting per 21 april 2021 dekt, ingaat voor de duur van 12 maanden en 12 maanden uitloopdekking biedt.

In het geval een claim wordt ingesteld tegen zowel de overheid als tegen een bestuurder van verzekeringnemer, dan zal de overheid de verweer kosten die gerelateerd zijn aan deze claim vergoeden.

Het garantieplafond bedraagt 2,5 miljoen euro.

c.

Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmate?

VWS heeft met de Stichting afspraken gemaakt dat zij conform wet- en regelgeving moeten handelen. Daarnaast vindt wekelijks overleg over de voortgang van de activiteiten van de Stichting plaats en belangrijke besluiten, bijvoorbeeld aanbestedingen die direct verband houden met de testcapaciteit, worden tevoren afgestemd met VWS als opdrachtgever. De Stichting heeft haar processen professioneel ingericht en het risico dat als gevolg van het handelen namens de Stichting personen succesvol kunnen worden aangesproken lijkt klein.

Wel is het zo dat er veel (media) aandacht is voor het beleid van de Staat rond testen en in relatie tot de Stichting voor toegangstesten.

SON heeft het gros van de aanbestedingen ondertussen uitgezet en afgewikkeld door contractering van de partij(en) die zich succesvol heeft/hebben ingeschreven. Zoals bekend is er naar aanleiding van de

eerste marktuitvraag door SON (een zogenaamde Open House), een kortgedingprocedure gevoerd door een 30-tal marktpartijen. De zogenaamde open house kwalificeert ook als een aanbesteding. De vorderingen in kort geding zijn allemaal afgewezen en de voorzieningen-rechter heeft vastgesteld dat de door SON in de markt gezette spelregels valide en gelegitimeerd zijn. Er is geen hoger beroep ingesteld en een aantal van die marktpartijen heeft zich vervolgens ingeschreven als testaanbieder van SON. Naar aanleiding van de tweede marktuitvraag is er geen enkel bezwaar uit de markt gekomen.

Het ligt niet voor de hand te denken dat er nog claims jegens het bestuur/(beoogd) RvT zullen volgen naar aanleiding van aanbestedingen van SON. SON is momenteel bezig aan de afronding van de aanbesteding voor de XL-straten. Dit wordt een klassieke Europese aanbesteding die via een spoedprocedure in de markt zal worden gezet. Het is natuurlijk niet uit te sluiten dat tijdens de Alcatel-termijn een partij aan wie de aanbesteding niet voorlopig is gegund in bezwaar zal gaan, dat is niet ongebruikelijk bij aanbestedingen in Nederland. Dat betekent niet dat een dergelijke procedure kwalificeert als een claim jegens het bestuur en/of (toekomstig) RvT met betrekking tot een aanbesteding van SON. De inschatting dat dergelijke claims zich al dan niet succesvol zullen materialiseren wordt door SON als zeer klein ingeschat.

Daar komt bij dat de opdracht in principe duurt tot 31 augustus 2021 waarbij de Stichting een bepaalde periode van uitloop en afwikkeling van taken zal kennen. De periode waarop de opdracht en daarmee de dekking toeziet is dus beperkt.

6.

Welke risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettaire verantwoordelijke Minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's, ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd?

Er vinden wekelijks voortgangsgesprekken met SON plaats op meerdere niveaus. VWS is dus als opdrachtgever goed op de hoogte van de situatie rondom SON en VWS wordt ook geïnformeerd over de inkoopprocedures die SON uitvoert. Indien er vragen worden gesteld door media en/of bezwaren worden ingediend door partijen dan wordt VWS daar ook zo snel mogelijk over geïnformeerd.

Daarnaast heeft de Stichting ook interne procedures vastgelegd in haar statuten en zal er binnenkort een raad van toezicht worden ingesteld. De claims die door de verzekering worden uitgesloten, behalve die waarvan een rechter of arbiter bepaalt dat deze de schade opzettelijk of bewust roekeloos handelen zijn veroorzaakt worden door de garantie gedekt.

7.

Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstel en de risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen van Rijk?

Son heeft een verzekeringsmakelaar in de hand genomen om de verzekeringsdekking te regelen. Daaruit is uiteindelijk de genoemde dekking uit voort gekomen.

De 2,5 miljoen euro dekking die VWS wil organiseren voor het geval een claim onder de uitsluitingscriteria valt is vergelijkbaar met een gemiddelde dekking voor een bestuursaansprakelijkheidsverzekering.

Vormgeving

8.

Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee,

hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?

VWS vraagt geen premie gezien de aard van de garantieregeling.

9.

Hoe wordt de risicovoorziening vormgegeven?

Er wordt een nieuwe garantie op artikel 1 van de begroting van VWS opgenomen.

10.

Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?

Omdat Claims mogelijk nog na het aflopen van de opdracht kunnen worden ingediend en het onduidelijk is op welke termijn dat zal gebeuren, wil VWS de leden van het bestuur en de raad van toezicht het comfort bieden ook na het aflopen van de opdracht. Voorstel is om hiervoor 5 jaar te nemen.

11.

Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?

Er zijn geen uitvoeringskosten.

12.

Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant evaluatie en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?

De evaluatie zal meelopen in de reguliere verantwoordingscyclus van VWS.

Garantstelling analysecapaciteit (ten behoeve van het testbeleid COVID-19)

De Staat is eind 2020 en begin 2021 overeenkomsten aangegaan met leveranciers om in de analysecapaciteit «polymerase chain reaction tests» (hierna: PCR) te voorzien. Het betreft overeenkomsten die ervoor zorgen dat GGD'en de afgenomen testmonsters kunnen sturen naar een door de Staat (in deze het Ministerie van VWS) gecontracteerd laboratorium en waarbij, wanneer dit niet gebeurt, het Ministerie van VWS garant staat om aan te vullen tot het afgesproken niveau. Een garantstelling in de overeenkomsten is nodig om – altijd – voldoende analysecapaciteit voor laboratoria te garanderen voor Nederland om testen te kunnen verwerken. Dit als onderdeel van de beheers- en controleerstrategie van COVID-19 van het kabinet. De Minister van VWS staat hiermee garant voor het risico dat gemaakte (beschikbaarheids)kosten niet kunnen worden terugverdiend als de afname tegenvalt, waarbij eens minimumafname van het aantal PCR tests wordt gegarandeerd. Het toetsingskader is eerder vastgesteld voor een garantie met een looptijd tot 15 juli 2021 (2 april 2021 Kenmerk 25292 nr. 1098). Dit toetsingskader verlengt deze periode tot 22 september 2021.

Probleemstelling en rol van de overheid

Conform het beleidskader risicoregelingen (dat onderdeel uitmaakt van de begrotingsregels 2018- 2021) vindt besluitvorming over een nieuwe risicoregeling (garantie, lening en achterborgstelling) en/of aanpassing van een bestaande risicoregeling plaats aan de hand van het «Toetsingskader Risicoregelingen». Als onderdeel van de noodmaatregelen voor de beheersing van COVID-19 geeft VWS garanties af om de aankoop van analysecapaciteit gerelateerd aan de diagnostiek van COVID-19 te borgen.

1.

Wat is het probleem dat aanleiding is geweest voor het beleid?

Sinds de COVID-19 uitbraak worden wereldwijd grote aantallen COVID-19-testen uitgevoerd. Het is van groot belang dat er voldoende getest kan worden om verspreiding van het virus te controleren en om mensen in Nederland te beschermen tegen besmetting. Hiervoor is analysecapaciteit van laboratoria nodig. Het risico bestond bij het afsluiten van de contracten dat de beschikbaarheid van specifiek voor de diagnostiek van COVID-19 benodigde analysecapaciteit niet voorhanden was. Om dit te voorkomen werden door de Staat afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van analysecapaciteit ten behoeve van COVID-19-diagnostiek in Nederland. Om voldoende analysecapaciteit beschikbaar te houden voor Nederland, is het noodzakelijk geweest om een aantal financiële risico's van marktpartijen af te dekken. Met laboratoria is daarom afgesproken dat zij een zeker volume aan analysecapaciteit voor Nederland reserveren en dat het Ministerie van VWS een minimale afname garandeert. Het Ministerie van VWS heeft daarom garantieovereenkomsten afgesloten met laboratoria teneinde een minimumvolume aan analysecapaciteit te garanderen. Het Ministerie van VWS is nu voornemens deze garanties te verlengen tot 22 september 2021 om ook in de zomer voldoende analysecapaciteit te kunnen garanderen.

Verlenging van de garantieperiode is noodzakelijk om zeker te zijn dat er in de overbruggingsperiode tot aan de gunning van de aanbesteding voor NAAT testen, voldoende testcapaciteit beschikbaar blijft. De definitieve gunning van de aanbesteding is gepland op 1 september 2021. Er is een transitieperiode van 21 dagen om de bestaande teststromen te verleggen. Vandaar dat het toetsingskader tot 22 september 2021 wordt verlengd. De garanties hebben tot nu toe goed gewerkt om de testcapaciteit te garanderen omdat laboratoria vanwege de garanties altijd voldoende analysecapaciteit beschikbaar kunnen stellen.

De contracten en garanties zijn wel bijgesteld sinds 1 januari 2021 en opnieuw per 1 april 2021. Zo zijn de tarieven per test naar beneden bijgesteld. En de oorspronkelijke garanties zijn afgesproken op 30% van de maximale analysecapaciteit, dit is al teruggebracht naar 10% bij verlenging per 1 april. Voor de verlenging vanaf 15 juli tot 22 september 2021 gelden dus ook garanties van 10% van de maximale capaciteit.

2.

Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?

Het handhaven van de testcapaciteit is een overwogen onderdeel van het kabinetsbeleid om COVID-19 te bestrijden. Testen is noodzakelijk om het virus te controleren. Zo houden we zicht op de verspreiding van het virus in Nederland en kan geanticipeerd worden als er brandhaarden ontstaan. De laboratoriumcapaciteit van voor de COVID-19 pandemie, was niet toereikend en de normale gang van zaken (waarbij een GGD een kleine overeenkomst sluit met een laboratorium) leidt, gelet op de noodzakelijke aantallen, niet tot voldoende extra capaciteit. Daarom is gekozen om contracten aan te gaan met hoogvolume laboratoria. Met deze laboratoria zijn garanties afgesproken zodat altijd voldoende materiaal, apparatuur en personeel beschikbaar is om de benodigde analysecapaciteit te leveren.

3.

Is het voorstel voor de risicoregeling: a) ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of b) het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.

Door de onvoorspelbaarheid en wereldwijde omvang van de COVID-19-crisis en daardoor voortdurend wijzigende omstandigheden is het niet

mogelijk om een stabiele vraagvoorspelling te doen. De leveranciers en de laboratoria kunnen dit risico niet dragen en ook niet verzekeren op de markt tegen aanvaardbare risicopremies. Het afgeven en verlengen van garanties door VWS is derhalve vereist.

4.

Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?

Gezien het karakter van een noodmaatregel is er geen gelegenheid risico's van andere risicoregelingen binnen de begroting te compenseren.

Risico's en risicobeheersing

5.

Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk?

a.

Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?

Begin 2021 zijn met laboratoria overeenkomsten afgesloten tot 15 juli 2021 ten behoeve van gereserveerde laboratoriumcapaciteit voor de diagnostische testen (analysecapaciteit). Binnen deze overeenkomsten worden garantstellingen afgesproken ter compensatie van deze gereserveerde laboratoriumcapaciteit. Deze verstrekte garantstellingen hadden een plafondbedrag van € 307,4 miljoen tot en met 15 juli 2021. Voor de verlenging van het toetsingskader, wordt het plafondbedrag verlaagd naar € 151,6 miljoen. Dit is het totale bedrag dat aan garanties is vastgesteld voor heel 2021. Voor de eerste helft van 2021, wordt naar verwachting € 96,3 miljoen van de garanties gerealiseerd. Voor de periode 1 juli tot 22 september, wordt een maximale realisatie van € 55,3 miljoen verwacht.

De verwachte realisatie is lager omdat zowel de prijs voor een PCR-test als de garantstellingen is bij verlengingen neerwaarts bijgesteld.

De overeenkomsten worden op dit moment nogmaals verlengd tot 21 dagen na definitieve gunning van de aanbesteding. Daarom wordt ook het toetsingskader verlengd tot 22 september 2021. Hiermee verzekert het Rijk zich van een continue analysecapaciteit van 121.500 testen per dag.

b.

Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?

Het betreft een tijdelijke noodmaatregel waarvoor geen marktconforme risicopremie wordt gevraagd. De Staat ontvangt dus geen rendement. VWS regelt met de garantie dat voldoende analysecapaciteit beschikbaar is voor Nederland.

c.

Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmaatregel?

Voor de verlenging van het toetsingskader, wordt het plafondbedrag verlaagd naar € 151,6 miljoen. Dit is het totale bedrag dat aan garanties is vastgesteld voor heel 2021. Voor de eerste helft van 2021, wordt naar verwachting € 96,3 miljoen van de garanties gerealiseerd. Voor de periode 1 juli tot 22 september, wordt een maximale realisatie van € 55,3 miljoen verwacht.

Na de garantiëperiode wordt duidelijk in hoeverre het Rijk garant heeft moeten staan voor de risico's die zich tot 22 september 2021 voordoen. De exacte mate waarin is vooralsnog niet goed voorzienbaar. De testvraag ontwikkelt zich grillig, mede onder invloed van maatregelen. Door deze grilligheid kan ook het risico niet worden genomen dat bij een plotseling toenemende testvraag er onvoldoende analysecapaciteit ontstaat. Dit betekent tegelijkertijd dat wanneer de testvraag achterblijft – het risico op

uitbetalen van de garanties zich voordoet. Het financiële risico ziet dan enkel op de afgesproken hoeveelheid tests met de laboratoria.

6.

Welke risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettaire verantwoordelijke Minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's, ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd?

Er zijn de volgende afspraken vastgelegd c.q. maatregelen getroffen om de risico's te mitigeren:

- De contracten zijn afgesloten door Dienst Testen, die tevens de opdracht heeft om de teststromen landelijk te coördineren, waarbij ze ook zo veel als mogelijk rekening houden met de aangegane garanties.
- De garantieovereenkomsten worden afgesloten door het Ministerie van VWS met de betreffende laboratorium, waardoor het ministerie zicht houdt op het aantal afgesloten overeenkomsten, de daarmee gepaard gaande risico's en analysecapaciteit waarvoor garanties worden afgegeven.
- De regeling kent een totaalplafond (€ 151,6 miljoen) en wordt, behoudens een aanvullend besluit door de Minister van VWS, niet verlengd.
- De laboratoria factureren op maandbasis en daarin vermelden zij het aantal geanalyseerde tests en het eventuele beroep op de garantiebepaling.

7.

Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstellen de risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen van Rijk?

Het betreft een tijdelijke noodmaatregel waarvoor geen onafhankelijke expertopinie is gevraagd. Echter is deze opdracht wel belegd bij een Dienst die als opdracht heeft een duurzaam testlandschap te realiseren.

8.

Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee, hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?

VWS vraagt geen premie, omdat de kosten uit collectieve middelen worden betaald. Dit is conform de wens van de Kamer. Voor de budgettaire ruimte die VWS voor de analysecapaciteit inzet, wordt verwezen naar vraag 5c.

9.

Hoe wordt de risicovoorziening vormgegeven?

Er is geen risicovoorziening ingesteld gezien de aard van de garantieregeling.

10.

Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?

De regeling ten behoeve van de analysecapaciteit is naar verwachting nodig tot 22 september 2021.

11.

Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?

Er zijn geen operationele kosten bovenop de huidige operationele kosten van VWS.

12.

Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?

Momenteel zijn nog geen afspraken gemaakt over de evaluatie van noodmaatregelen in de COVID19-crisis. De aandacht gaat uit naar de beheersing van de acute crisis. De rapportageverplichtingen genoemd onder punt 6 zullen naar verwachting voldoende informatie opleveren over de uitvoering van deze regeling om een toekomstige evaluatie mogelijk te maken.

Verlenging garantstelling testmaterialen

Verlenging garantstelling testmaterialen tot 22 september 2021

Dit toetsingskader betreft een verlenging van de reeds bestaande garantstelling.

De Staat is vanaf 10 augustus 2020 overeenkomsten aangegaan met derden om in de aankoop van testmaterialen, gerelateerd aan de diagnostiek van COVID-19, te voorzien. In de overeenkomsten zijn destijds garanties opgenomen om te zorgen dat een leverancier voldoende testmaterialen voor de Nederlandse markt kon garanderen zodat in Nederland altijd voldoende testcapaciteit beschikbaar is. De garanties zijn in eerste instantie afgegeven in een periode tot 1 april 2021 en daarmee was ook aanvankelijk het toetsingskader vastgesteld tot 1 april 2021 voor testmaterialen. Daarna is met het toetsingskader (dd. 2 april) de periode van garantstelling verlengd tot 15 juli 2021. De garantstelling wordt middels dit toetsingskader verlengd tot 22 september 2021. Met de verlenging van dit toetsingskader worden geen extra garanties aangegaan, daarom wordt het plafondbedrag van dit kader niet verlaagd. Dit toetsingskader verlengt alleen de periode waarin de garanties gelden. Als de garantieperiode niet verlengd zou worden, zou de Staat na 15 juli 2021 de garanties op ongebruikte testmaterialen moeten uitbetalen. Door de periode te verlengen, kunnen de testmaterialen nog ingezet worden in de periode tot 22 september 2021. De kans dat de garanties uitbetaald moeten worden, wordt hiermee dus verkleind. De testmaterialen worden dan namelijk ingezet voor uitgevoerde testen, de garantie wordt dan een realisatie. Doordat echter de overeenkomst met de leveranciers blijft bestaan, dient ook het toetsingskader verlengd te worden.

Probleemstelling en rol van de overheid

Conform het beleidskader risicoregelingen (dat onderdeel uitmaakt van de begrotingsregels 2018–2021) vindt besluitvorming over een nieuwe risicoregeling (garantie, lening en achterborgstelling) en/of aanpassing van een bestaande risicoregeling plaats aan de hand van het «Toetsingskader Risicoregelingen».

Als onderdeel van de noodmaatregelen voor de beheersing van COVID-19 heeft VWS garanties afgegeven om de aankoop van testmaterialen gerelateerd aan de diagnostiek van COVID-19 te borgen.

1.

Wat is het probleem dat aanleiding is geweest voor het beleid?

Sinds de COVID-19 uitbraak werden wereldwijd grote aantallen COVID-19-testen uitgevoerd. Het is van groot belang dat er voldoende getest kan worden om verspreiding van het virus te controleren en om mensen in Nederland te beschermen tegen besmetting. Hiervoor zijn testmaterialen nodig. Het risico bestond dat de beschikbaarheid van specifiek voor de diagnostiek van COVID-19 benodigde testmaterialen in het gedrang kwam. Om dit te voorkomen werden door de Staat afspraken gemaakt over de aankoop van testmaterialen ten behoeve van COVID-19

diagnostiek in Nederland. Om voldoende testmaterialen beschikbaar te houden voor Nederland, was het noodzakelijk om een aantal financiële risico's van marktpartijen af te dekken. Het Ministerie van VWS heeft daarom garantieovereenkomsten afgesloten met de leveranciers om afname van een minimaal aantal testmaterialen te garanderen voor de Nederlandse markt.

Deze risico's kwamen door de uitzonderlijke marktomstandigheden (beperkte leverbetrouwbaarheid en de wenselijkheid voorraden aan te kopen met onzekerheid over de toekomstige vraag daarnaar). Het risico werd afgedekt dat de zorgaanbieder niet of slechts gedeeltelijk het gegarandeerd aantal testmaterialen afneemt en dat de ingekochte testmaterialen (deels) niet binnen de uiterste houdbaarheidsdatum kunnen worden verkocht of ingezet.

Verlenging van de garantieperiode is noodzakelijk om zoveel mogelijk testmaterialen, waarvoor garanties gelden, alsnog om te kunnen zetten in realisatie.

De garanties hebben tot nu toe goed gewerkt om de testcapaciteit te garanderen omdat leveranciers mede vanwege de garanties voldoende materialen beschikbaar hebben gesteld.

In de eerste contracten ging het om een garantie per maand. Dit is bij de verlenging van 1 april tot 15 juli 2021, al gewijzigd in een totale garantie per geleverde machine. Datzelfde geldt voor de verlenging van 16 juli tot 22 september 2021 waarbij het aantal machines gelijk blijft, en er niet meer capaciteit per machine wordt afgesproken. In praktijk betekent dit dat de testmaterialen waar een garantie voor geldt, een langere periode ingezet kunnen worden. Dit houdt in dat het risico om een garantie uit te moeten betalen, juist wordt verlaagd met het verlengen van dit toetsingskader. Er is namelijk een langere periode waarin de testmaterialen verbruikt kunnen worden.

2.

Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?

Het was bij het opstellen van dit garantie toetsingskader noodzakelijk om op centraal niveau de aankoop van testmaterialen gegarandeerd te hebben voor de diagnostiek van COVID-19. Gezien de marktomstandigheden aan het begin van de Covid-19 pandemie, kwam deze zekerheid onvoldoende tot stand zonder afdekking van financiële risico's door de centrale overheid.

3.

Is het voorstel voor de risicoregeling:

a) ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of b) het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.

Door de onvoorspelbaarheid en wereldwijde omvang van de COVID-19 crisis en daardoor voortdurend wijzigende omstandigheden was het niet mogelijk om een stabiele vraagvoorspelling te doen. De leveranciers konden dit risico niet dragen en ook niet verzekeren op de markt tegen aanvaardbare risicopremies. Het afgeven van garanties door VWS was derhalve vereist.

4.

Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?

Gezien het karakter van een noodmaatregel is er geen gelegenheid risico's van andere risicoregelingen binnen de begroting te compenseren.

5.

Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk?

a.

Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?

Ten behoeve van garanties van machines en testmaterialen wordt met dit afwegingskader geen aanvullend bedrag opgenomen. Het plafondbedrag wordt verlaagd naar € 221 miljoen. Dit is € 141 miljoen voor leveranciers inclusief eventueel transport en opslag van overgebleven testmaterialen en € 80 miljoen voor laboratoria die testmaterialen op voorraad hebben. Het risico valt lager uit omdat de gebruiksperiode is verlengd, waardoor testmaterialen daadwerkelijk gebruikt zijn en daarom hoeft er geen afnamegarantie over te worden betaald.

De verwachting is niet dat er nieuwe contracten afgesloten zullen worden voor testmaterialen. Indien dit toch nodig is, zullen er geen garanties meer worden opgenomen.

Het alternatief «zelf aankopen, distribueren en factureren» vanuit de rijksoverheid heeft overigens dezelfde risico's, maar dan moet de overheid de risico's zelf beheersen en zich op een markt begeven die niet tot de kerntaak van de overheid behoort.

b.

Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?

Het betreft een tijdelijke noodmaatregel waarvoor geen marktconforme risicopremie wordt gevraagd. De Staat ontvangt dus geen rendement.

VWS regelt met de garantie dat voldoende analysecapaciteit en testmaterialen beschikbaar zijn voor Nederland.

c.

Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmate?

Het risico waarvoor het Rijk garant zal moeten staan in 2021, wordt geschat op maximaal € 221 miljoen. Dit ligt lager dan de eerder geschatte € 341 miljoen omdat er al risico mitigerende maatregelen zijn genomen.

Na de garantieperiode wordt de exacte realisatie bekend waarvoor het Rijk garant moet staan.

6.

Welke risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettaire verantwoordelijke Minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's, ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd?

Er zijn de volgende afspraken vastgelegd c.q. maatregelen getroffen om de risico's te mitigeren:

- De garanties zijn bij de verlenging van contracten niet meer per tijdseenheid opgenomen, maar per machine. Dit zorgt ervoor dat het plafondbedrag niet hoeft te worden verhoogd en de realisatie zelfs lager uitvalt.
- De garantieovereenkomsten worden afgesloten door het Ministerie van VWS met de betreffende leverancier of lab, waardoor het ministerie zicht houdt op het aantal afgesloten overeenkomsten, de daarmee gepaard gaande risico's, de testmaterialen waarvoor garanties worden afgegeven.
- De regeling kent een totaalplafond (€ 221 miljoen). De verwachte realisatie is maximaal € 221 miljoen waarmee dit plafondbedrag lager ligt dan eerder geschatte € 341 miljoen.
- De leveranciers waarmee een garantieovereenkomst wordt afgesloten zijn verplicht maandelijks een rapportage te overleggen aan de Minister van VWS waarin de hoeveelheid bestelde testmaterialen is vermeld. Hierdoor kan bijgestuurd worden.

- In de garantieovereenkomsten wordt vastgelegd dat de geleverde testmaterialen minimaal een jaar houdbaar dienen te zijn, zodat de testmaterialen kunnen worden doorverkocht indien de materialen na de garantieperiode door het Ministerie van VWS moeten worden afgenomen.

7.

Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstellen de risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen van Rijk?

Het betreft een tijdelijke noodmaatregel waarvoor geen onafhankelijke expertopinie is gevraagd. Dienst Testen maakt bij verlenging wel een afweging over de noodzakelijkheid.

Vormgeving

8.

Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee, hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?

VWS vraagt geen premie. De zorgaanbieders die COVID-19-testen uitvoeren, betalen zelf de kosten van de testmaterialen. Wanneer minder testmaterialen zijn ingekocht dan het gegarandeerde aantal, dan koopt VWS de overgebleven testmaterialen op. Deze kunnen mogelijk tegen de kostprijs via het LCH worden doorverkocht aan zorgaanbieders, zo lang de houdbaarheidsdatum niet is overschreden en er voldoende vraag is. Aangezien het niet zeker is dat er iets doorverkocht kan worden, heeft dit geen effect op het plafond van de garantieregeling.

9.

Hoe wordt de risicovoorziening vormgegeven?

Er is geen risicovoorziening ingesteld gezien de aard van de garantieregeling.

10.

Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?

De regeling ten behoeve van de extra testmaterialen is geldig tot 22 september 2021, maar kan indien nodig verlengd worden.

11.

Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?

Er zijn geen operationele kosten bovenop de huidige operationele kosten van VWS.

12.

Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant evaluatie en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?

Momenteel zijn nog geen afspraken gemaakt over de evaluatie van noodmaatregelen in de COVID-19-crisis. De aandacht gaat uit naar de beheersing van de acute crisis. De rapportageverplichtingen genoemd onder punt 6 zullen naar verwachting voldoende informatie opleveren over de uitvoering van deze regeling om een toekomstige evaluatie te kunnen uitvoeren.